

Sociale wetenschap in het burgerschapsonderwijs

Thinking Like A Social Scientist: Making tacit knowledge explicit for students - Johan Sandahl

Wat leren leerlingen eigenlijk tijdens een burgerschaps- of maatschappijleerles en hoe geef je ze dat mee? Dat zijn vragen waar elke docent die deze vakken geeft mee bezig is. Johan Sandahl is onderzoeker en docentopleider aan de Universiteit van Stockholm en doet onderzoek naar de manier waarop leerlingen burgerschap onderwezen krijgen en of leerlingen daar een kritische burger van worden. Daarnaast onderzoekt hij hoe je de les het beste vorm kunt geven om kritisch burgerschap te bevorderen.

Eerst gaat hij in op wat het doel is van burgerschapslessen. Leerlingen doen tijdens deze lessen onderzoek naar de hedendaagse maatschappij. Volgens Sandahl zouden alle leerlingen op een wetenschappelijke manier sociale problemen moeten kunnen benaderen. Daarnaast zouden de lessen moeten bijdragen aan een actieve deelname aan het publieke debat door leerlingen. Door het burgerschapsonderwijs moeten leerlingen toegang krijgen tot kennis die ze de wereld beter leert analyseren, uitleggen en begrijpen. Dit is te bereiken door leerlingen in de burgerschapslessen begrippen te leren en vaardigheden bij te brengen.

Om deze lesdoelen te bereiken heeft Sandahl zes verschillende *'thinking concepts'* geïntroduceerd die docenten in de les kunnen gebruiken. Ten eerste kun je gebruik maken van *een oorzaak-gevolg-analyse* van sociale problemen, zo leren leerlingen welke acties en welke gedrag gevolgen kunnen hebben in de maatschappij. Ten tweede moeten leerlingen kunnen aanwijzen wat er speelt door te *zoeken naar bewijs* van maatschappelijke problemen. Ten derde kun je *modellen en theorieën* gebruiken om sociale problemen te beschrijven. Daarnaast kun je sociale fenomenen met elkaar *vergelijken* om zo te laten zien dat er verschillende problemen tegelijk kunnen spelen. Ook kun je verschillende *visies en ideologieën* ten aanzien van sociale problemen laten zien. En ten slotte kun je de verschillende doelen die mensen willen behalen *evalueren*.